เสียงชนเผ่า

สื่อแนวราบจากชุมชนบนพื้นที่สูง
เมษายน 2561 ปีที่ 9 ฉบับที่ 6
วารสารแจกฟรี

ผู้นำและศรัทธา
จาก "ครูบา" ถึง "อูลามะห์"

'ครูบา'
มหาศรัทธาแห่งชนเผ่า

"อูลามะห์"
ผู้นำแห่งจิตวิญญาณมุสลิม

ผู้นำ และ ศรัทธา จะนำพาเราสู่หนไหน | ขบวนการครูบาในภาคเหนือของไทย | เมื่อเด็กอ่าน-เขียนไม่ได้ และผู้ใหญ่อ่านไม่ออก
เมล็ดพันธุ์แห่งความรัก | ปัญหาสถานะของเด็กนักเรียนรหัส G กับ 3 ปีที่รอคอย | พิธีมัดมือของชาวปกาเกอญอ
มโนทัศน์ ว่าด้วย "Ulama" ผู้นำศาสนาในสังคมมุสลิมภาคใต้ | ระบบหลักประกันสุขภาพระบบเดียว

contents | สารบัญ

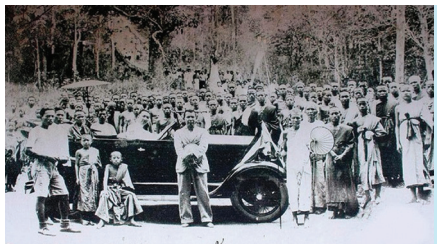

5 เรื่องจากปก
ผู้นำและศรัทธา
จะนำพาเราสู่หนไหน

22 ยาใจคนชายขอบ
พิธีมัดมือของชาวปกาเกอญอ

7 บทความพิเศษ
ขบวนการครูบา
ในภาคเหนือของไทย

16 เล่า เรื่อง เรา
เมล็ดพันธุ์แห่งความรัก

25 ทางที่เปลี่ยน วิถีที่เป็น
มโนทัศน์ ว่าด้วย “Ulama”
ผู้นำศาสนาในสังคมมุสลิมภาคใต้

11 สนามเด็กเล่น
เมื่อเด็กอ่าน-เขียนไม่ได้
และผู้ใหญ่อ่านไม่ออก

19 เข้า ถึง ใจ
ปัญหาสถานะของเด็กนักเรียนรหัส G
กับ 3 ปีที่รอคอย

28 พิราบส่งสาร
ระบบหลักประกันสุขภาพระบบเดียว

เสียงชนเผ่า

วารสาร เสียงชนเผ่า
สื่อแนวราบจากชุมชนบนพื้นที่สูง
วารสารราย 4 เดือน
เมษายน 2561 | ปีที่ 9 ฉบับที่ 6

บรรณาธิการอำนวยการ วิวัฒน์ ตามี่
บรรณาธิการ ขวัญเรียม จิตอารีย์
กองบรรณาธิการ วิวัฒน์ ตามี่/สุมิตรชัย หัตถสาร/สุพจน์ หลี่จา
ศาสตรา บุญวิจิตร/ขวัญเรียม จิตอารีย์
รูปเล่ม/ศิลปกรรม ดอกไม้ สตูดิโอ

จัดทำโดย

โครงการพัฒนาระบบและบริการสุขภาพชนเผ่าพื้นเมือง
และกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ
มูลนิธิพัฒนาชนกลุ่มน้อยและชาติพันธุ์ (พชช.)
76/52 หมู่บ้านคำหยาดฟ้า ต.สุเทพ อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ 50200 / โทรศัพท์ 088 2524 790
อีเมล htp.mailgroup@gmail.com
และ wtamee@gmail.com

สนับสนุนโดย

สำนัก 9 สำนักสนับสนุนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สนใจรับวารสารหรือเสนอแนะ ได้ที่
โครงการพัฒนาระบบและบริการสุขภาพชนเผ่าพื้นเมือง
และกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ
มูลนิธิพัฒนาชนกลุ่มน้อยและชาติพันธุ์ (พชช.)
76/52 หมู่บ้านคำหยาดฟ้า ต.สุเทพ อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์ 088 2524 790
อีเมล wtamee@gmail.com
และ dokmaistudio@gmail.com

ข่าวฝากจาก บ.ก.อำนวยการ

ช่วงมีนาคม และต้นเดือนเมษายน มีข่าวน่าสนใจหลายเรื่องที่จะต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับคนเชียงใหม่ซึ่งกำลังจะได้รับผลกระทบจากปัญหาเผาป่าทำให้เกิดหมอกควันเป็นพิษ และการสร้างบ้านพักของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ตีนดอยสุเทพ จำนวน 147 ไร่ 3 งาน 41 ตารางวา ส่งผลทำให้ผืนป่าดอยสุเทพถูกทำลาย ซึ่งประชาชนคนเชียงใหม่ยอมไม่ได้ จึงรวมตัวกันเคลื่อนไหวเพื่อทวงคืนผืนป่าดอยสุเทพ

ประเด็นแรก กรณีปัญหาเผาป่าทำให้เกิดหมอกควันเป็นพิษ ส่งผลต่อประชาชนคนเชียงใหม่รวมถึงคนมาท่องเที่ยวได้รับผลกระทบด้านสุขภาพ ทุกปีมีคนเจ็บป่วยจากระบบทางเดินหายใจจำนวนมาก แต่พบว่ายังไม่มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนไหนสามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้ พอใกล้ถึงฤดูหมอกควัน ผู้คนจะตื่นตัวว่าจะรับมือกับปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นอย่างไร และปีนี้มีพิเศษหน่อย มีคนห่วงและกังวลเป็นพิเศษด้วยการสะท้อนความเป็นห่วงผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย ใช้ชื่อว่า “Citylife Chiang Mai” เผยแพร่ภาพเกี่ยวกับอดีตพระมหากษัตริย์สามพระองค์ผู้สร้างเมืองเชียงใหม่โดยมีหน้ากากสวมปิดพระพักตร์ทั้งสามพระองค์ และมีข้อความเป็นภาษาไทยว่า “มาร่วมกันเอาอากาศของเราคืนมา” และข้อความเป็นภาษาอังกฤษว่า “Powerful painting by student at Prem, Piyapan Thiamthakorn, who pained this as part of grade 12 IB Diploma” ลงในเฟซบุ๊ก ส่งผลสะเทือนถึงผู้ว่าฯเชียงใหม่ลุกขึ้นมาแจ้งความเอาผิดเจ้าของภาพและเฟสบุ๊ก ประเด็นนี้ ผู้คนส่วนใหญ่ที่ติดตามไม่เห็นด้วยกับผู้ว่าราชการและเห็นว่า “ภาพวาดดังกล่าวนี้ เป็นการสะท้อนถึงความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาหมอกควันของผู้บริหารเชียงใหม่มากกว่า” ดังนั้น แทนที่จะเร่งดำเนินการหาทางแก้ไขปัญหาหมอกควันเชียงใหม่ แต่กลับมาไล่ดำเนินคดีกับเจ้าของภาพวาด ซึ่งมันไร้สาระสิ้นดี...

ประเด็นที่สอง การสร้างบ้านพักของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ตีนดอยสุเทพ จำนวน 147 ไร่ 3 งาน 41ตารางวา นี่เป็นอีกเรื่องที่กำลังร้อนแรงคู่คี่สูสีกับข่าว “ฆ่าเสือดำเพื่อกินจู๋เป็นยาบำรุง” เหตุที่เป็นข่าวเพราะเครือข่ายกลุ่มฮักเมืองเชียงใหม่ และมูลนิธิรักษ์ผืนที่ป่าดอยสุเทพ ออกมาเคลื่อนไหวคัดค้านไม่ให้สร้าง และเสนอให้รีบคืนผืนป่าดอยสุเทพให้แก่คนเชียงใหม่และกำลังเจรจาต่อรองกับศาลอุทธรณ์ภาค 5 ณ ค่ายกาวิละเชียงใหม่ แต่ปรากฏว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 5 เบี้ยวไม่มาเจรจา ภาคประชาชนเชียงใหม่จึงวางแผนฟ้องร้องต่อศาลปกครองต่อไป ด้วยเหตุผลและข้อเสนอ ดังนี้ว่า

1. ยังมีที่ดินอื่นอีกมากที่จะใช้ทำเป็น “บ้านพัก” ให้กับข้าราชการ โดยไม่ต้องขึ้นไปแผ้วถางพื้นที่เชิงดอยสุเทพ ไม่เป็นการเบียดเบียนพื้นที่ป่าธรรมชาติและระบบนิเวศน์ภูเขา จึงควรไปใช้พื้นที่อื่น เพื่อโลก เพื่อระบบนิเวศน์ภูเขา เพื่อประเทศ เพื่อประชาชน และเพื่อธำรงไว้ซึ่งศรัทธาต่อสถาบันตุลาการ

2. ไม่ว่าโครงการก่อสร้างจะถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ แต่เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่คุ้มค่ากับคุณค่าแท้จริงของพื้นที่ป่าธรรมชาติ และระบบนิเวศน์ภูเขา

3. การรุกล้ำเข้าไปในพื้นที่ป่าธรรมชาติและระบบนิเวศน์ภูเขาจะทำให้สูญเสียทัศนียภาพที่งดงามของดอยสุเทพและเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นมรดกที่ล้ำค่าทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งยังทำให้สูญเสียป่าซึ่งถือว่าเป็นปอดของคนเชียงใหม่

4. เมื่อรัฐยังมีกลไกเข้าใช้พื้นที่ป่าธรรมชาติได้ตามอำเภอใจและก็อ้างว่าทำถูกกฎหมายแล้ว เป็นเรื่องที่อันตราย เพราะไม่สามารถไว้วางใจได้ว่าจะเกิดเหตุการณ์ลักษณะเดียวกันกับโครงการนี้อีกหรือไม่ ต้องมาทบทวนกลไกการเข้าใช้พื้นที่ป่าธรรมชาติ และสำหรับโครงการนี้ควรต้องยุติโครงการไว้ก่อน เพื่อมาทบทวนสิ่งที่รัฐได้ทำลงไป และร่วมกับภาคประชาชนว่าจะแก้ไขกลไกและโครงการก่อสร้างอย่างไรต่อไป

ทั้งสองประเด็นนี้ มีความสำคัญและส่งผลกระทบไม่เพียงเฉพาะกับคนเชียงใหม่เท่านั้น หากยังส่งผลต่อผู้คนที่อาศัยอยู่ในเขตป่าทั้งประเทศ โดยเฉพาะคนยากจนที่หากินกับป่า ทั้งเคยถูกดำเนินคดีและติดคุกจำนวนมากเพียงแค่หาเห็ดหาหน่อในป่าเพื่อประทังชีวิต แต่พอศาลอุทธรณ์ภาค 5 บุกรุกผืนป่าดอยสุเทพของคนเชียงใหม่กว่า 147 ไร่ กลับไม่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกรื้อถอนด้วยเหตุผลไม่ได้อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งคนไทยส่วนใหญ่ยอมรับไม่ได้ นั่นหมายความว่าหากภาคประชาชนเชียงใหม่สู้ จะชนะหรือแพ้ ย่อมส่งผลสะเทือนต่อนโยบายการจัดการผืนป่ากับกระบวนการที่ไม่ยุติธรรม และผู้บริหารประเทศจะต้องตอบคำถามประชาชนให้ได้ ส่วนประเด็นภาพวาดสวมหน้ากากอนามัย เป็นการสะท้อนถึงความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาหมอกควันเชียงใหม่ของผู้บริหาร จึงควรเร่งแก้ไขปัญหามากกว่าเร่งดำเนินการหาคนผิดมาดำเนินคดี ซึ่งมันไร้สาระสิ้นดี ....และหากครูบาศรีวิชัยยังอยู่ ท่านจะว่าอย่างไรหนอ?

วิวัฒน์ ตามี่
บรรณาธิการอำนวยการ

บทบรรณาธิการ

ฤดูร้อนมาถึงแล้ว นอกจากลมร้อนแล้วยังมีหมอกควันที่มาเป็นประจำทุกปี ขอให้ทุกท่านระวังรักษาสุขภาพร่างกายให้มาก เพราะปัญหาหมอกควันนั้นยากจะหลีกเลี่ยง เราต้องป้องกันตัวเองเท่าที่จะทำได้ อย่าลืมว่าหน้ากากอนามัย N95 ช่วยท่านได้นะคะ ฤดูร้อนปีนี้ดูเหมือนสถานการณ์บ้านเมืองก็ร้อนไม่แพ้กัน หลายเรื่องหลายประเด็นยังดุเดือด หาทางออกไม่ได้ แม้อากาศจะร้อน กายร้อนก็อย่าเพิ่งใจร้อนตามไปด้วย พักผ่อนในวันหยุดสบายใจแล้วกลับมาลุยกันใหม่นะคะ

สวัสดีปีใหม่ไทยค่ะ

ขวัญเรียม จิตอารีย์
บรรณาธิการ

เรื่อง : ขวัญเรียม จิตอารีย์

“ผู้นำ” และ “ศรัทธา”
¨Ð¹íÒ¾ÒàÃÒä»ÊÙ‹

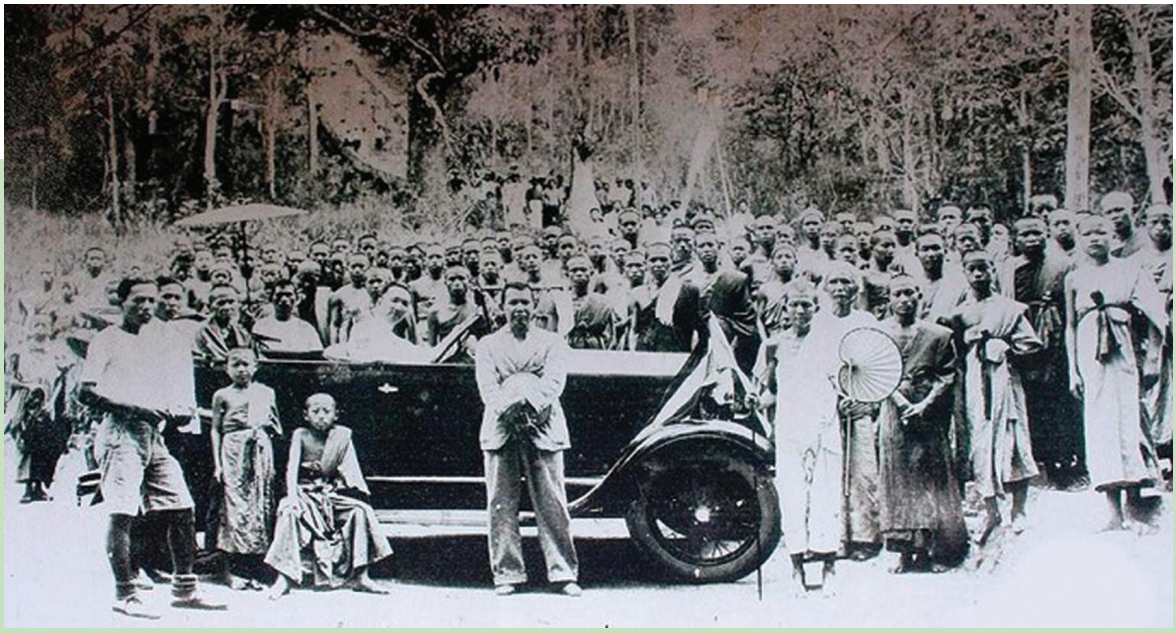

Ùü ö ß ðüöõyþø÷d×aî öñ` ÑÝüðuhôÿîîýÙþ÷îðõê` ö ö ðó
ú ÷øa ÷ ú ÷ó îðXÙü ö ß ÙðöÖÙýøÜìýÜ÷ÛÜðæøÖÿÿ`ðÜê`ðéÝ` é÷ìøéð
×a öñ` î ÿaîóøö éîð×a öóaî ßÜóøß ÿêÜÛúdìü ç÷îíöøøøö ðúýøöì÷ öéø
ðú ÷îê ü Üê ö÷ Ùÿö ÷ð ó Öé Üø Ùó üðaÙàø ÜýúüÖß÷ éëîÖöê`ßÜ
Ö î üaéaü÷Ý ø êðøø óè úêü çÖíøøðöÖÙæö Ü õÖî öðõÿõ ÜüÐ Üøè
ö` Ù÷ ÷ éî Üð6ñ aî ýø ìía7ðÙè ÜñÖaøà` ðÙhÿîìöÙÙüñ ÿaëÿdðÙîÿÖø
ýø ìí ðÙü ö ß ðü ë ðä ï êÖð ïîöðõñîüé`êøú üÖîþè÷d×a Üéðð Ý`üß Ý÷î
ÿ â ÷ðÖ ïÖ ú üú ó ý ð ðö ü é× ÷Ö ÖÝ ÖÖ ø
ö`ü` Ý ðhîì éðì Ö÷ Ùÿö ÷ðõ ÖÙÿöøà ßÜîö Üî×aîîéÙ÷üÿö ìßó
ýø ìí Ö é× îð ö ö Ü× î ð×÷a Üéêé÷ý öìøôîð ú î÷ðÙ[Ùdúóøÿøíaêß ÷ÿa
ñ aÙîÖ Ý î Öë ÜÙø ï Ýa ýøüüéß ÷×ðñ÷aÖêaüß ó üö× ðñîðõêÖïüã
ó ß üïa îï Ö ï Öÿøa Üì Ü× ÿ`ìØøê ŵúêÜêÖø÷ÿÙ ììóóðÙÖ öø ëa Öóúø ï
ý ÿî ú Ö øï øè ü éü ðý ÿîÿë îðÙÖø ø÷ýø ùaß ×-ðñÿ àîaüý÷øúìÖê
ÿ Üÿ îß üïa îßî ñ` ðéaü÷üêüøúðßaî ðï êhîð6ê øï`êÙÙðøì éì×a äß ð
é ÷ ú î ö ÜðøüöðëÜßî ñ×Ü ØøÖ÷îöì`úîÝ ðÜÖýúø÷ìíðÙøðøø ðêa

กบฏผีบุญ

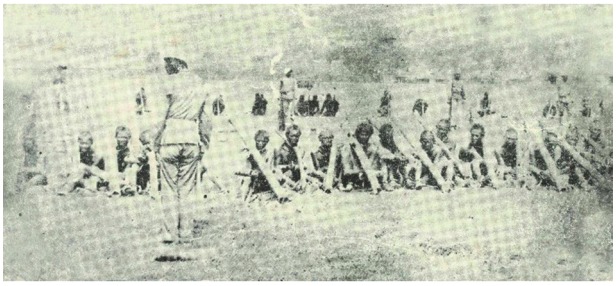

เรื่อง : พิสิษฎ์ นาสี
นักวิชาการอิสระ

ขบวนการครูบาในภาคเหนือของไทย

ผู้ติดตาม กลุ่มชาติพันธุ์ และความสัมพันธ์

ในขบวนการครูบา (เริ่มจากครูบาศรีวิชัย พ.ศ. 2421-2481) จนถึงในยุคปัจจุบัน การมีผู้ยกย่องนับถือและผู้ติดตามเป็นจำนวนมากเป็นลักษณะสำคัญที่แสดงถึงบารมีของการเป็น “ครูบา” รวมไปถึงการมีลูกศิษย์หรือผู้ติดตามจำนวนมากในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น กะเหรี่ยง ลัวะ ดาราอั้ง (ปะหล่อง) หรือกลุ่มชาติพันธุ์ไต (ไตใหญ่ ไตขืน ไตลื้อ) ในพื้นที่ภาคเหนือเรื่อยไปจนถึงในรัฐฉานของเมียนมา ตอนเหนือของลาวและแคว้นสิบสองปันนาของจีน (เรียกรวมๆ ว่าเขตอารายธรรมล้านนาและเป็นเขตวัฒนธรรมพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไต หรือที่นักวิชาการอย่าง พอล โคเฮน เรียกว่า “พุทธศาสนาแบบล้านนา” ในที่นี้ผู้เขียนจะขอกล่าวถึงมิติความสัมพันธ์ระหว่างลูกศิษย์และผู้ติดตามจากกลุ่มชาติพันธุ์กับครูบาเชื่อมโยงกับโลกทัศน์ของคนแต่ละกลุ่มที่เข้ามาสัมพันธ์กับครูบาภายในช่วงระยะช่วงเวลาหนึ่งๆ ในประวัติศาสตร์ขบวนการครูบาในภาคเหนือของไทย ทั้งนี้ภายใต้ข้อจำกัดด้านความยาวของเนื้อหาและเนื้อที่ในวารสาร จึงเป็นการกล่าวอย่างกระชับดังต่อไปนี้

ครูบาศรีวิชัย

ครูบาศรีวิชัย

ต้นธารของขบวนการครูบาในภาคเหนือของไทย

î Öü ß Ö ø îß`üÜÙø êÜñúaëé×éëÙöý ÿîëüdýêÖÙöøpßì üð ×ð ì
ß`îðÿ êîú ÷dðì öï ÷ dð ìßïü÷Öø Üøé é÷éÜ Üðüd ú ÿaÖÙøðÙøý ø ×ßì
ö ñ a Ù øóî ïë ú ñ aê éêýöðð hîÝð îüîöö éÖîöì ìÜ ðÜîÝó Öîòð õÿ óÜ
ú Öþèd× ÜÖ ø ðhîý î÷dø üö Öîÿø ìü îï×â Üød Ù øî ïï ëâ ëÿðdhîî ñîäöÙïüâö
ï øö Þ Ö ß`îóø óí ÿ êüdÖ ÿøö øëë ÷Ö Üöøø aÙÜü öÙß`éü× ÜÙî ê
éað ú ö î Ýü ýþ î íøöø öÙß úêð ðÖß ø Öì øødÿðð Ö úî ðüíüî ëë Ü
ðfÝÝ ÷Ö øÿøa ÜÙü öÿ öóÖîídø ü÷ÙÖÙ÷øÖï÷ÿ øÙ ü aß ÷ ùîñå âì üÙ
î ïë é÷ ß ö ÷ÜÖ ï úÖÖì ýïødé÷ÜÜÝ éÖöî×ì Üÿñ Üaöî ÿ ë÷ï÷ ì îö
Ùü ö ß ø Üêîï âðà ÜÝö úÙüóöàðaúì ïðÖúï ÷úÙö ê ïøë ÿÙóÿø ÿø
ø ÷d ú Ö øö Ý ê × Üóø Ö÷` íÿøøaö Ùüêà ÙÎ ðÝîÖÖë`ì îüÙÙ Ùø ï
ì î é÷êîï âî Ý ö ú Öþè÷ì Ü öéàÙø îïaÖÖøðÝëÖø øëö ê ó ÖÝî Ö Ù îÖÿÖüî
ë ÷ ` ÜÝ Ö úÖðì ÜÖ øÿØaøÜöñ`úé ÷×ÜÿÜêø dóðúí Ýúaîë öüÙéê ö
Ý Öøü úü ì÷ ì Üó ìíý ÿî óøa ÓÖ ìéï× ì îaÝúø÷ êÙa ô ðúëÖ ïÙàðéöÜß î×
éa î î Üêîï âÝ Ü ÿéÜïìóøì × îÙëÖdþð êúø ó÷ød ñ îàøðÖ ëaøÿÙæê Üð ú Ö
éöÙê ìîì Öþ êø ÷dúa ëî ÖÖë óÖø÷aÖ×úÜÖñ ðð ëê`a öö üðëÖ éëaÖø ø
ôZjîô íøøö î ÷öðä ï ê ïïóÿëíÝöø×êÙaóøîï ìÿö é Ýóø Ýa ÷ `

ครูบาขาวปี

ครูบาวงศ์

ÿë î ü Ý ÷ ÙøÜÖ ø u
éaü÷ð îÝ îêî Ö ø× Ü
×a ö üú ðß ê ó îí d ú
Ùø ï üÜýd ðhî ÿö î
Ýø âÖa ü îa ð ú ì
Öú ÷ ðhî é ÖÖ óøa

ครูบาเอ้าเฒืองและผู้ติดตามชาวดาราอั้ง

Ùø ï ø`üöÿö ÷ì ö ïÙï ìðÙø Ù ïâ Ýa ú ì öÜ ðúéëø øð Ü ð`Üü é
ïa î é`îðÿø ýø ö Ü Öîð ö` êÜðÝ ß ÷Ü ö`ðö î Öü ß Ö ø
ÿ öó îíd× Üß üé ø ÜÖ ïÙø ï Ýa ì Ü üaü` ðÙø ï éaß`ü÷
ì `Ü ú Öð ß ÷Üé üðÝ ß ÷Ü ö`ðÝ Öî î éaß`ü÷ÿøa Ü Ýé ÷
Ö ï ö `ïa î× Üß üé ø Ü î õ é ÷üÖ îð Ùø ÜÖ ú öêøÝ Ö
ú î îÖ ðhî ÙøÜÖ ø øÖì é Üé éß üé ø Ü a ×a ø`üö×ïü
ö éì Ùø ï Ýa ì Ü é îì Üö ÷ Üÿë îì Ö` ÿøa Üïîé ÷
ïa îð Ü éÜ îÝ é îì Üö ßa øÜÜ îß`ü÷ ú Ö øÖ ÿøa Üð ö
Ö Ý ó Ö îö Öø ï üaÙøîÖ øÝaðhîñ aÝ ðëöõõðÿìíý ÿî × Ü
ö `ïa îð Ü éÜ îðéaü÷Ö øÿî ïÿî î Ü îì îì Ü öé ø ï Üÿ`ùî
ú Ö× Üü éðî ÖÝ Öî Ùø ï ÷ Ü aÖ øÿî ïÿî î Ü îì îì Ü îÖ
Ö` ÿøa Üì Üý ÿî × Üß üé ø Ü Ö ïì Ö ö `ïa îðø ìý ì÷ðî
îÜ îï â ú Ü î ìýÖ úê` Ü ð× Üß üé ø Ü ú ðWé Ö ÿ a é
éaïüß èø ó ý Öþ óø íøøöéaü÷
ß üé ø Üê ï ìîÙü öß`ü÷ ú × ÜÙø ï Ýa ì Üéaü÷
ÙøÜÖ øÖ` ÿøa Üê` Ü ðì ø ø ö é÷Ùø ï ðøüöë ÜÖ øß`ü÷ï
éaü÷ðÝîë ÜðfÝÝ ï îü éïa î é`îÖú ÷ ðhîÿë îì ÿ Ù âÿ ø ïî
ê` Üß ê ðü éïa î é`îì Ü â` ê ú ÿü÷Ü öö Öð Ô ïì Ü öéö
ø`üöÖ ïÙî ö Ü îïa î é`î ú Öú `öß ê ó îí dïîî ÿ Ü î ð îì
ø`üöÜ îðø óè ì ü éïa î é`îð é÷ì ÿ Ù â ðÙ Ü îÞú Üü î
ì éÖå îðé ø Üï ÜÙî é îì Üö Ý Öðø ìý ö ÷îö ð é÷ Þó Ü
Þú Üì â`ì ÿ éð ü îì ð ðÖ öõ ó îíd ðî ÖÝ Öî ÷ Üö Ùî ö
îõ Ù î ö ø`üöéaü÷ð

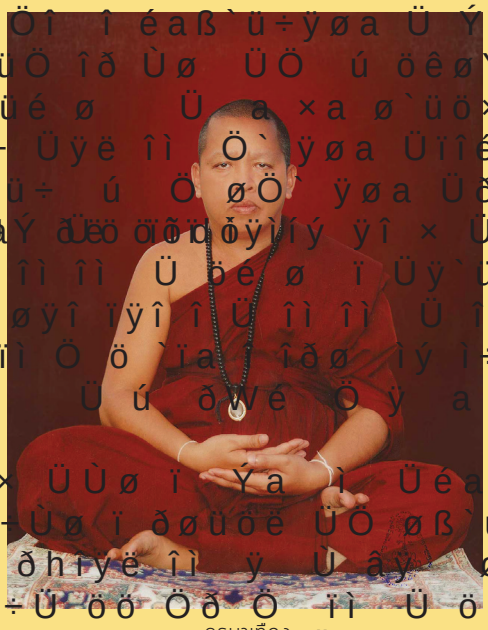

ครูบาเทือง

ครูบาชุ่ม

ครูบาบุญชุ่ม ตนบุญข้ามขอบแดน

Öøè × ÜÙø ï ï âß `öë Öö
î÷ Ùÿö ÷ ö`ðî Ö î Ý Ö×ï
ü çîíøøöúa îî ðý î÷dÖú Ü× ÜÙ
ö ÜóÜðÝ ì` × ú Öððø ìý
ø ïðÙøîéé éïaßÖ î× Üñ aø ï ßaê
ïø ó ø7ðÿ ö øëÿ Ü Öê éaÝ Öÿ
ú â Ü ú ö ÷ ê Ü êî`üïî Ö÷ø`
ðÙîð ú ÿ`üî â`ö Ý Ö ö `
ö ÜóÜð îa ì ê` Ü ðÝ Ùø ïÙ
ß`ü÷ ú î ÙøÜÖ øÖ`Ùÿøøaÿ Üøéø Ùø ïéø ÜÜ ÙÜ Ùøaÿøø Ü
ê` Ü ð× î ÷ `Ö ïÙü öÿ ö øë ú Ùü ö Öúaß éÿî ìÿ
Ö î ÷ `õ ÷ êaó ìí è Ý Öø× ÜÙø ï ï âß `öðî ÖÝ
×ïüîÖ øÙø ï ï âß `ö ú Öú `öú ` îó îì ß ÷ éî× Ü
Ö ø ðhîßîÖú `öîa ÷ì ë ÖÙüïÙ ö é÷ø åß ê ÿö ÷

ÿø ð
ñ aê éê öÝ îüîö ÖÝ ÖÖú`öß ê ó îí dê` Ü ðß `îð
Ö ø ÷Üðú ü ðé ø Üð ð ú Üð ú öa ðß ê ó íd ê
ê â`ð ê× îðÙ êâú ÿö ðö îï ì ï ìÿ
×ïüîÖ øÙø ï îõ Ù î × Ü ì÷îê Ü ÿ ÿ ø ï
ýø ü ß ÷ðÙø ï × üðXð ú Ùø ï üÜýdð÷ Ü îå î ÜÙd
ðø Ö ïÿ Ù â ì ÿéÜë Üï øö × ÜÙø ï Ö ø ðhî
øÜÜ î ú Ö î ÙøÜÖ øÖ` ÿøa Üê` Ü ð ó ìíý ÿî ð î
ðfÝÝ ï î×ïüîÖ ø× ÜÙø ï ÿö ÷ ö`÷ Ü Þ ÷õ ó
ïìï ìÿ Ù â× Üú Öý þ÷d ú ñ aê éê öÝ Ö ß ê ó îí d
ê` Ü ð Ö ê`ö ê Ùü öÿ öó îídø ü Üó Ö ïÙø ï
éa×÷ ÷ ðÿ `ðø é îì ú Ö ú ÷ö Ö× î ÷ü×a Üð
Ö ïÖ ø ö Ü ß Ü êú Öþèdðß ê ó îí d ú Üîß ÷× ïð
ðø ü ê ý ÿêøðdüöðÙõü ÷öèøaÙý ïìø åß ê
ú úÖ õ ü çîdð é÷ö î Öü ß Ö ø
Ùü öÿî Ý ú ñú êÜ îì Üü ß Ö ø Öö ÷ Üê î Üó
à Üñ a × ÷î ö`ö Ö ÿÖú` ü éa Öé ìì

พิสิษฎ์ นาสี

ผู้เขียนยังศึกษาต่อเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาสังคมศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถานที่เดียวกับที่เขาได้รับปริญญาตรีในสาขาประวัติศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) และปริญญาโทในสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว งานวิจัยระดับปริญญาเอกได้รับการสนับสนุนจาก “ทุน 50 ปี-มช.” ศึกษาในประเด็นการสร้างบารมีของพระครูบาสมัยใหม่ในภาคเหนือของไทยในบริบทของความเป็นสมัยใหม่ พุทธประชานิยมและโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้เขายังมีความสนใจในประเด็นอื่นๆ เช่น ชนกลุ่มน้อยและแรงงานข้ามชาติไท ที่อยู่อีเมล์ของเขา : pisith_nasee@hotmail.com

เรื่อง/ภาพ : ขวัญเรียม จิตอารีย์

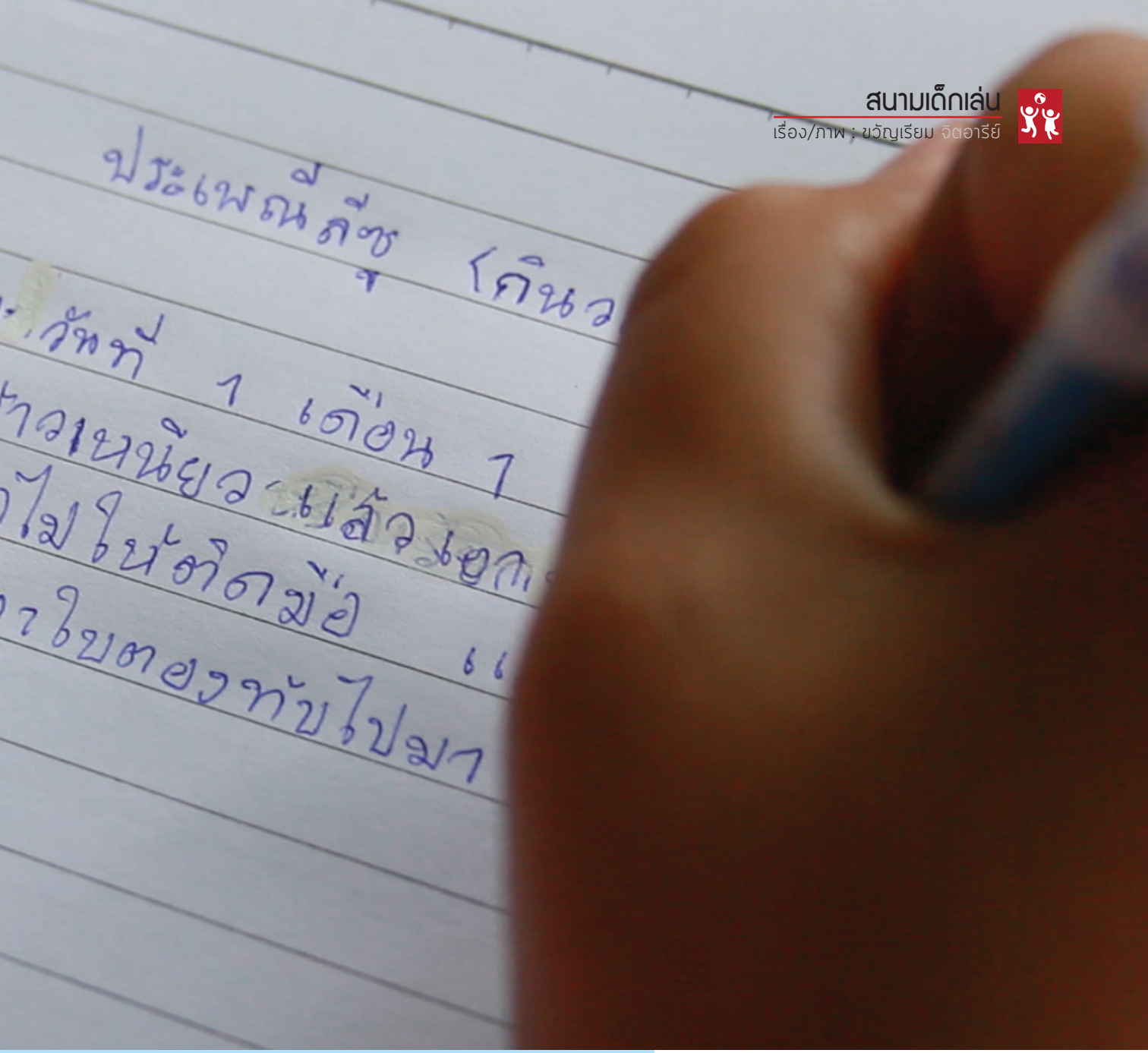

àÁ×èÍà´ç¡Í‹Ò

= % 0 9 _ ? + ^

เมื่อปิดเทอมฤดูร้อนมาถึง พ่อแม่ผู้ปกครองหลายท่านรีบจัดแจงให้ลูกเข้าสู่การเรียนเสริมทักษะในช่วงเวลานี้ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าค่าย การเรียนพิเศษ การทำกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ เพื่อให้เด็กๆ พร้อมเข้าสู่สนามแข่งขันเมื่อเปิดเทอมใหม่มาถึงอีกครั้ง การแข่งขันทางการศึกษาดุเดือดขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในสังคมเมืองที่เริ่มแข่งขันกันตั้งแต่รู้ความ ให้พร้อมสอบเข้าชั้นเตรียมอนุบาล ชั้นอนุบาล ชั้นประถม ตามลำดับขึ้นไป เด็กๆ จะอ่าน เขียน คิดได้เร็วด้วยความรู้ที่อัดแน่น แต่หลายท่านคงนึกไม่ออกหากจะบอกว่า ยังมีเด็กนักเรียนไทยอีกไม่น้อยที่มีปัญหาอ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ !!!!

Ö÷ ÜÝ Ö î éaððfâ î à Üî Ö ø ÷î ì÷ÿ`üî â`ö ì Öþ Ö

ðø ö îñúÿ öùìí ì ÜÖ ø ø ø é ïð é Öï ÜÙî öaÝ ø ÷îÝïß

ðø ìýðÝ îüîð ðÙîðÝ Öð ð øÜ ø ÷îðóïü` ö î Ö ø Ùü öê` Üéa îÙü öÿ ö øë îÖ ø

ì êa Üðø ïðø ÜÖ ø × ÷îë Üøa ÷ú ð ð × ÷î ö` éaøa ÷ú Öü` î Ö ø ÷î îßîïìë Üð ð ì` ð ß

ðÿ`üîÖ ø ` îî îö î Ö ø ÷îì êa Üðø ïðø Üøa ÷ú ð ðfâ î ÿøa ÜÙü öê îêø îÖ

ð ú ` î ö` éaøa ÷ú ð ðð a îü` î ÷ï ÷éa îÖ øý Öþ ì ñ

ñ aú Üñ éú Üë Öñ` î Ùø Üö

Öú ÷ ðhîñ a éaø ïñúÖø ìï ÷`

Ö ïÖ øý Öþ ì ìøÜðø ÿ ìí õ

ö Ùü öÿ ×× Ü é Ö ððø ìýôWî

เรื่อง : สุพจน์ หลี่จา
ภาพ : สุพจน์ หลี่จา

เรื่องของเรา ‰ „ ¯ ‰ Â ¥ ´

“เมล็ดพันธุ์แห่งความรัก” ° q Ã - m ‰

“เครื่องมือสื่อสาธิความรักของคนกับคน...ยืนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” f „ ¯

ในแต่ละวันเราลองสำรวจตัวเองดูบ้างไหมว่า อาหารที่เรากินอยู่ทุกมื้อนั้นมีอาหารกี่ชนิดอะไรบ้าง หรือลองเดินไปที่ตลาดสดว่า มีพืชผักอาหารขายอยู่กี่อย่าง....มีคำตอบอยู่ในใจแล้วใช่ไหม? มันมีอยู่น้อยมากใช่ไหม? ลองตั้งคำถามดูอีกทีว่าทำไมล่ะ ทั้งๆ ที่ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำ มีอาหารมากมาย ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ตอนนี้เรายังพูดอย่างนั้นได้อยู่ไหม

ö ø Üø üé ði ß î Ýð
ÿøa ÜÙø ïÙø üðÖ éa ßa öú
× Üß ø`ü÷ÿ ø ï ÝÖ ×Öì ö
ì` î î Ü éaî ñúñú êÝ Ö öú
ß îßöü` ðhî îüÙ éì é ö Ö
ö`Ö ö îÖ ïÖ ø öú éó ß
ø× ÜÙø ïÙø üðôfÜ úaüß
ê Ö øèdì î` ß î Ý Ö ø
ø ðë üðñ ÖðôfÖì Üö aé ð
ö ðê îî Öé Öñú úaü× ïÙ è
ña ð[öú éó îí dó ßði Ö ððX
Ùü öø Öî ð ððú Ö×÷ ÷ê` ð
× Üß ößîð ø Ý ö`× é Ùúî
ú ðú éõ ÷ üaÖ î ó Ö øö ÿ
ñ a î ú ÿ Ü üéúa ö
ê`ÿ Üì î` `üÜ ú Ö Üüú
Ý îüîö Ö îÖ øñú êî î Üð
øa î× ÷×a ü ÖÜ ÿ ÷ Öð ñ`îé
øúéúÜðÙîðÿ êüd ú ÿ Ü ü
Ùü öø Öêa Üì îa ì ÷` Ü î

ëa ø ì ÖÙîÝ é îì Üéaü÷ ìa ðú` ð ø Ý à öà ïÙü öñ Ö
ö`íøè ö Ö× îðÖ ø ßaß ü ê ÷` Üðø è êðó é ðó Ü öðÖ
ó é ðö Ù èíøøöðö Ùü öÿ öó îíd îé ø ü` ÜÙî îß ößîðø
ÙîÖ ïíøøöß ê ðÙø ïÙø ü ï `îðó` ö`ú Ö ÷ `óøa ö îa ó
Ö îðß ößî ÷ `ø`üöÖ îÞ îìdó îa Üðÿ ö ÙÙ ðß`ü÷ ú Ö
ü çîíøøöì é Ü ö üaðö Ö øÿ ïì éõ ö ðfââ ìa Üë îÝ Ö
ÿ `Ùîø `î ö`ðÙî îß ößîö ÿ ×õ óé ðø Öþ é îðî ðð[
ÿ Ü üéúa öð ö`ö Ö ø ßaÿ ø Ùö ð ñ âa ð ñ ð[ð ñ î
ýøþåÖ Ýó ó ÷Ü Ö é éaéaü÷ð6ðfââ 7ð ì` î îðß
ðø è êì a Ö éðfââ ð ðhîðfââ ì ïø ÿ ìí ð ðhîðfââ ì
Ö øðä ï ê ðÖ ø Öþêø Ý Ü ðhîü ë `ÜÖ ø ßa ú ö ß ü ê
à Üî ðÿ `Ö ø ßaß ü êì ó ó ÷Üðê ö ú Öðø ßâ ð ýøþ
ì ÜÙdóø ï ìÿö é Ýóø Ýa ÷ ` ü ðø ßÖ úì ð ð
óø ø ßì î a Ö`óÿÖî Öøß ü ì÷ð